

Lietuvė italams mūsų šalį pristato per gintarą

Justina MIKELIŪNAITĖ

Gintaro dirbinių parduotuvę turistinio Basano del Grapos (Bassano del Grappa) miestelio centre šiaurės Italijoje Ramunė Kupšytė atidarė prieš beveik penkerius metus. Lietuvė baiminosi, kad pasirinkta veiklos forma taps jos kalėjimu, tačiau, nors iki šiol dirba viena, verslą pradėjusi moteris džiaugiasi išaugusiu susidomėjimu gintaru ir pastoviais klientais. Ji taip pat organizuoja edukacines paskaitas, tapo lietuviško gintaro platintoja, kalba apie plėtrą ir šiuo metu nemato priežasčių, kodėl galėtų palikti Italiją ir joje susikurtą gyvenimą.

Į Italiją R. Kupšytė išvyko prieš 11 metų, iškart po teisės studijų Lietuvoje. Tąkart paviliojo meilė. Kadangi ir gimtinėje karjerą būtų tekę pradėti nuo nulio, nutarė pamėginti kurtis svečioje šalyje. Ramunė prisipažįsta tuomet nė nenumanusi, kaip šis sprendimas pakeis jos gyvenimą, tačiau būdama 23-ejų ilgai nesvarstė. Įveikusi įsikūrimo iššūkius, šiuo metu ji džiaugiasi etapu, kai gali skirti laiko sau – verslui ir saviraiškai. Be nuosavos parduotuvės, Ramunė turi apščiai papildomos veiklos – subūrė dvi muzikos grupes, kuriose pagaliau dainuoja artimą širdžiai muziką, vaidina, šoka tango, sportuoja.

Savo gyvenimą Italijoje mergina pradėjo nuo darbo batų parduotuvėje. 2007-aisiais, pakilimo laikotarpiu prieš užklumpant krizei, įsidarbinti pavyko per kelias savaites, nors kalbos žinios dar buvo labai menkos. Norėdama „išplaukti“ iš ne itin patogios situacijos, buvo priversta sparčiai mokytis ir jau po pusmečio gana laisvai kalbėjo itališkai. „Manau, kad daugiausia kalbėjimo įgūdžius išlavinti galima per pirmuosius kelerius metus, o po kokių penkerių jos lygis daugmaž nusistovi. Tačiau vis dar dirbu prie savo akcento. Iš pradžių nenorėjau, kad išgirdę pirmus žodžius iškart sietų su Rytų Europa ir turėtų išankstinių nuostatų. Dabar kompleksų ir tokio stipraus noro pritapti nebėra, bet siekis neutralizuoti akcentą vis dar stiprus. Gal kalti ir mano perfekcionizmas bei muzikinė klausa“, – svarsto Ramunė.

Didžiausias palaikymas - iš drauge išvykusios dvynės sesers

Vos atvykus išsūkiu tapo ne tik kalbos barjeras, bet ir bandymas perprasti sistemą, žmonių mentalitetą. Viskam reikia laiko - tiek aplinkos pažinimui, tiek savęs ir savo vietos naujoje šalyje paieškoms. Atvykėlę iš pradžių stebino italų dviveidiškumas, kai į akis šypsosi, tačiau vos nuėję apkalba už nugaros. Nuo vaikystės teisybės ieškoti ir už ją kovoti linkusi panevėžietė aršiai neigdavo ir mitus apie Lietuvą, ginčydavosi su visais, laikančiais mus rusais, tačiau su metais kategoriškumas silpsta, atsiranda vis daugiau diplomatijos, kompromisų paieškų ir pastangų į kiekvieną situaciją pažvelgti iš skirtingų kampų, be skuboto nuosprendžio. Šiandien ji apie gimtinę plačiau pasakoja tiems, kurie domisi, o su kitais nebegaišta laiko. Jau spėjo įvertinti ir ne visad nuoširdžios, bet dažnos šypsenos galią, padedančią išvengti konfliktų, o lietuviškas tiesmukumas nebeatrodo toks patrauklus. Ji jau spėjo įsitikinti, kad drąsus ir atviras nuomonės išsakymas ne visada naudingas, o aplinkoje, kur daugiau šypsenų, tiesiog geriau ir maloniau gyventi. Tačiau šiuos pokyčius lietuvė sieja ne tik su gyvenimu svetur, bet ir su amžiumi, įgyta patirtimi ir asmenine branda.

Sudėtingu įsikūrimo laikotarpiu Ramunei daug padėjo ir sesers Eglės palaikymas. Nuo mažens neatskiriamos dvynukės ir į Italiją išvyko drauge. Italų kalbą studijavusiai Eglei buvo kiek paprasčiau, tačiau savas žmogus, su kuriuo sieja ypatingas ryšys, ne mažiau reikalingas. Seserys per visus tuos metus, kad ir kiek gyvenamųjų vietų teko keisti, išlaikė nebylų susitarimą, kad jas skirtų ne daugiau nei valanda kelio.

Po darbo prie antrinių žaliavų buvo pasiilgusi estetikos

Apsiprasti ir pasijausti savesnei pririekė keleto metų. Ambicinga ir aktyvi moteris džiaugiasi, kad jau po metų dėl stiprios anglų kalbos buvo pakviesta dirbti antrinių žaliavų perdirbimo kompanijoje. Tapus pardavimų vadybininke, jai ir vėl teko prisitaikyti ir sparčiai tobulėti, susipažinti su Italijos įstatymais, rašyti oficialius raštus, bendrauti su tiekėjais, pirkėjais, įvairiomis institucijomis, muitinės atstovais, logistikos kompanijomis. Įmonė supirkinėjo antrines žaliavas iš Italijos tiekėjų ir pardavinėjo jas užsienio partneriams, organizavo visą pirkimo-pardavimo ir gabenimo procesą jūrų transportu, tad Ramunei teko dažnai vykti į komandiruotes įvairiose šalyse, susipažinti su Kinijos rinka. Deja, kompanijai nepavyko įveikti šalį itin stipriai paveikusios krizės, tad 2013-aisiais ji buvo uždaryta ir Ramunė neteko darbo. O situacija darbo rinkoje tuo metu Italijoje

buvo itin sudėtinga, ypač užsieniečiams.

Moteris buvo priversta galvoti, ką daryti toliau. Nors darbas prie antrinių žaliavų buvo įdomus, jame daug išmoko, subrendo ir kaip profesionalė, ir kaip asmenybė, šis laikas buvo itin įtemptas. „Ilgai dirbau labai vyriškoje srityje, kur privalėjau būti tvirta, griežta, be to, tai buvo darbas tarp šiukšlių, tad pasiilgau grožio, estetikos. Taip pat troškau laisvės, nebenorėjau, kad man kas nors aiškintų ir komanduotų. Mintis įkurti gintaro pardutuvę kilo spontaniškai, tačiau užsikabinau už šios idėjos ir jos nepaleidau“, – verslo gimimą prisimena R. Kupšytė.

Nors prisipažįsta apie gintarą tuomet beveik nieko nežinojusi, juo žavėjosi nuo mažens, o Italijoje nieko panašaus nebuvo. Gintaras jai asocijavosi su vaikystės vasaromis pas Kretingos rajone gyvenusią močiutę ir jūra. Emigrantė ryžtingai ėmėsi veiksmų. Rinko informaciją, apvažinėjo visus Lietuvos tiekėjus, ieškojo patalpų. Būtent šios paieškos ir užtruko ilgiausiai, tad pardutuvę ji atsidarė po kiek daugiau nei pusmečio pasiruošimo.

Pardutuvę Ramunė atidarė prieš beveik penkerius metus.

Gintaro pardutuvė - savotiška Lietuvos ambasada

„Bijojau, kad pardutuvė taps mano kalėjimu. Italijoje daugumoje mažų pardutuvyčių dirba patys savininkai. Samdyti žmogų čia labai brangu ir dažnai smulkiojo verslo atstovai negali sau to leisti“, – verslo niuansus atskleidžia pardutuvės šeimininkė, kuri iki šiol dirba viena ir ilsisi tik pirmadieniais. Tačiau per penkerius veiklos metus sako apsipratusi su nauju grafiku ir prie jo prisitaikiusi. Kiek nusistovėjus pardutuvės veiklai ji pajuto ir ilgai brendusią saviraiškos, savirealizacijos badą, tad randa laiko ir sportui, ir muzikai, ir šokiams, ir vaidybai. Italijoje įprasta trijų valandų pietų pertrauka, per kurią Ramunė stengiasi spėti pasportuoti, o uždariusi pardutuvę pusę aštuonių vakaro skuba į savo grupių, teatro arba šokių repeticijas. Turėdama galimybę, susitinka su vietos lietuviais. Džiaugiasi, kad regione veikia stipri lietuvių bendruomenė, kuri, pasikeitus vadovybei, tapo dar aktyvesnė. Tik renginiuose ne visad pavyksta dalyvauti, nes Ramunės savaitgaliai bėga už prekystalio. Nuo mažens su sese

dainuojančiai, meniškoje šeimoje augusiai asmenybei kultūrinė veikla būtina, kad jaustųsi visiškai save realizavusi. Moteris džiaugiasi, kad dainavimas ją lydėjo visą laiką, tačiau pagaliau jaučia dainuojanti tai, ką nori pati.

Ramunė džiaugiasi, pagaliau dainuojanti tik tai, ką norisi – soul, blues, pop

Aktyvi lietuvė į kiekvieną veiklą žiūri itin atsakingai ir profesionaliai. Atidariusi pirmąją Italijoje gintaro dirbinių parduotuvę „La Via Dell’ambra“, per penkerius metus surinko visą jai prieinamą informaciją apie gintarą, kasmet vyksta į Lietuvą ir prekiauja tik Lietuvoje pagamintais baltiškojo gintaro dirbiniais. Ramunės tikslas – ne tik parduoti savo siūlomas prekes, bet pasakoti italams apie gintarą, jo istoriją, supažindinti su gydomosiomis savybėmis. Per gintarą emigrantė pristato ir gimtąją šalį. „Tikiu, kad po parduotuvės atidarymo visi vietos italai jau žino, kur ir kas yra Lietuva. Ją išivaizduoja taip, kaip aš nupiešiu. Pašnekovų požiūris stipriai priklauso nuo to, kaip save ir savo kilmę pristatai, ir įvertins tave taip, kaip pats vertini“, – pasitikėjimo savimi ir pasididžiavimo savo šalimi svarbą pabrėžia moteris.

Pristatydama gintarą, italams pasakoja ir apie Lietuvą.

Pirkėjai domisi gintaro energetika ir gydomosiomis savybėmis

Italijoje nebuvo gintaro tradicijos, tad jiems nepažįstamas šis mineralas, tačiau italai labai smalsūs. Jauna verslininkė džiaugiasi jau subūrusi ratą pastovių, gintarą pamilusių klientų, kurie grįžta ko nors naujo išsigyti tiek sau, tiek dovanoms. Būtent vietiniai ir sudaro didžiąją pirkėjų dalį, užsuka ir turistai (miestelis įsikūręs tarp Venecijos ir Gardos ežero), ir čia gyvenantys lietuviai, o kartais dėl gintaro žmonės atkeliauja ir iš kitų miestų. Matydama išaugusį susidomėjimą ir

nenorėdama užsistovėti vietoje, R. Kupšytė tapo ir lietuviško gintaro platintoja Italijoje, kad kokybiškais dirbiniais prekiauti galėtų ir kitos parduotuvės visoje

šalyje. Be to, ji organizuoja paskaitas jogos studijose, masažo salonuose, parduotuvėse.

Dažniausiai perka papuošalus.

Italai ne tik smalsauja apie gintarą, bet ir nuolat grįžta nusipirkti ko nors naujo.

Nuo paauglystės istorijai neabejingą Ramunę labiausiai domina gintaro susiformavimas, jo raida, netikėti radiniai – mokslinė, istorinė, biologinė pusė, tačiau siekdama patenkinti lankytojų smalsumą ir atsakyti į visus jų klausimus, domisi ir gydomosiomis savybėmis. Populiariausia prekė – papuošalai (karoliai, pakabukai, apyrankės, žiedai, auskarai, vėriniai vaikams), taip pat moteris prekiauja lietuviškos kompanijos „Uoga Uoga“ gaminama mineraline kosmetika su gintaro smiltimis. Dažnai sulaukia klausimų ir apie energetiką. „Žmonės ieško stebuklo, bet niekad nebandau sužavėti nebūtais dalykais ir įpiršti prekės. Esu atvira ir kalbu tik iš patirties. Klausiantiems apie energetiką, pasakoju apie savo klientų patirtis, gintaro taikymo būdus kristalų terapijoje, tačiau visad pabrėžiu, kad tai labai individualu. Gintaro energetinė galia, apsauga nuo negatyvios energijos priklauso ir nuo pirkėjo atvirumo bei tikėjimo tomis savybėmis“, – įsitikinusi gintaro ekspertė, kuriai klientai atneša patikrinti jų turimų papuošalų kokybę ir autentiškumą.

Pirkėjai domisi gydomosiomis ir energetinėmis gintaro savybėmis.

Pataria ieškoti savęs, o ne vietos

Į Lietuvą emigrantė grįžta kartą arba du per metus. Per daugiau nei dešimtmetį sako pastebinti daugybę teigiamų išorinių pokyčių, tačiau kardinaliems vidiniams perversmams prireiks, kad pasikeistų bent viena karta. Pasak Ramunės, net ir vyresnės kartos žmonės šiais laikais gauna daugiau informacijos, dažniau keliauja, tad yra kiek atviresni pasauliui, naujovėms, o jaunimas, ypač didmiesčiuose – itin laisvas ir gražus. Ir pati Italijoje įsikūrusi lietuvaitė nebepriešina lietuviškos tapatybės ir gyvenimo svetur. Ji pabrėžia, kad noras įrodyti, kas esi, itin stiprus

pradžioje, kol dar vyksta adaptacija. Šį procesą emigrantė lygina su Lietuva, kuriai, tik atkovojus nepriklausomybę, teko garsiai šaukti ir deklaruoti, kad mes esame, nes ilgą laiką buvome ištrinti iš žemėlapių ir mūsų nepažinojo. O kitoniškumą suvokiant kaip vertybę ir suprantant, kad tiek savo buvimu praturtiname aplinką, tiek ji mus, pasak Ramunės, gyventi tampa gerokai paprasčiau.

„Gera grįžti, bet Lietuva jau nebėra mano namai. Pasirinkus nutraukti šaknis, reikia nežmoniškai daug laiko, kad jas vėl kažkur įleistum. Esu procese. Ir Italija nėra tikrieji namai. Nežinau, ar kada juos išvis turėsiu. Esu pasaulio pilietė ir tikiu, kad besikeičiančiame pasaulyje namai yra ten, kur tu gerai jautiesi, gali ir nori veikti tai, kas artima širdžiai. Reikia ieškoti savęs, o ne vietos. Ten, kur save rasi, ir bus tavo namai“, – mano Ramunė ir prisipažįsta, kad, net ir per paskutinius kelerius metus ne kartą drąsiai pakeitusi planus, nesitiki ir nesiekia stabilumo, tad apie ateitį stengiasi nebegalvoti.

Ramunės Kupšytės asm. archyvo nuotraukos

pasauliolietuvis.lt

„Lietuvybė pasaulyje“

Mielai pasidalysime svetainėje skelbiamais tekstais ir nuotraukomis, tik prašome nurodyti informacijos šaltinį ir autorius.